

12. prosince 1946

P. 23. 24. 3.

ŽIVNOSTENSKO-OBCHODNICKÉ ODDĚLENÍ
Krajského sekretariátu Komunistické strany Čs.
V MOR. OSTRAVĚ

Ch.	

Z p r á v a

Martiš

z konference předsedů okresních a národních výborů, místních národních výborů, referentů osídlovacích komisí a delegátů Živnostensko-obchodních odborů, uspořádané krajským výborem v neděli dne 8. prosince t.r. v Krnově. Konference se zúčastnili delegáti okresů Krnov, Bruntál a Opava. Delegáti z Frývaldova pro krajně nepříznivé počasí se galuvili. Za ustředí strany dostavil se s. Inf. Janů z Osídlovacího úřadu v Praze, přítomni byli soudruzi posl. Svoboda, Holuša a Martiš. K programu: Současný stav, osídlovací otázka a přidělení konfiskátů v pohraničí, promluvil s. Ing. Janů.

Konferenci zahájil a řídil s. Martiš. Z referátů s. Janů uvádím:

Soudr. Janů vysvětlil konferenci, jak pohlíží strana na problém v osídlení. Máme v této otázce čtyři zásady. Zůstati ve spolupráci Národní fronty a nezavádět příčiny politickým partnerům k rozbití Národní fronty. Musíme se soustředit na důležité hlavní věci před drobnostmi. Trváme na čistě ve straně od elementů, které nepatří mezi poctivé hospodáře dosavadního konfiskovaného majetku, musíme provádět pozitivní kritiku a životi mezi osídlenci náladu tvrdého optimismu. Výsledky osídlení jsou zřejmé. Politicky ocení historie tuto velikou událost. Jedna třetina výrobní kapacity se soustřeďuje v pohraničí. Za půl druhého roku dosáhli jsme již dosti výrobních výsledků, obsazením pohraničního území jsme docílili třetího základního předpokladu k splnění dvoutletky. Znárodnění podniků, organizací osídlení a dvouletka se nám dařila proto, že pohraničí nám dalo pro to jistotu. Chceme nadále přetvářet větší konfiskované továrny k zestátněným podnikům. Jedná se o 2.000 průmyslových závodů a nemůžeme připustiti, aby v pohraničí vznikly zbytkové fabrikanti. To, co bylo konfiskováno, je majetkem lidu a nikoho jiného. Jsou zde snahy posílit pozice kapitalistů a tyto snahy jsou hlavně a národ. socialistů a to tím, že chtějí větší podniky přetvářet do vlastnictví nových fabrikantů. Pohraničí jest dosud předvojem k socialismu. Nemějíme naši základní linii v otázce osídlení. Dosud ji strany nespolečně kritizují, rozvracují. Dokonce i chtěli brádit odsun Němců. Zně se z větší části i v pohraničí zdařily, úroda je sklizena. Strana chtěla přispěti již před volbami ke konsolidaci poměrů a dochází nyní k tomu, jak jsme již my určili dříve. Když jiné strany vidí, že dílo se nám daří a že akce nekrachuje, zase se vyhledávají drobné neúspěchy nepořádky, vše se generalizuje a tím se rozvrací mezi lidem pracovní morálka. Různé zmatky v pohraničí jsou živěny také nedostatečnou znalostí osídlovacího díla a nejistotou o tom, komu se dostane majetek a kdo bude na něm hospodařit. Už bylo dosti ukolů také spláchno. Strana iniciativně zasáhla, aby nájemné bylo v pohraničí o čtvrtinu nižší než ve vnitrozemí. Jsou ale lidé, kteří dosud nezaplátli ničeho na nájemném a mají-li nyní něco platit, říkají, že je pro ně nájemné vysoké. Po půlročním obtížném prosazování byl uskutečněn osídlovací příspěvek, ve 100 závodech byla odstraněna tvrdost v nepoměrném vyplácení mzdy a platů a dělníci byli přerazeni ze 3 do 2 tříd platové. Delegace našich poslanců také pro vřívou lidu se postarala, aby všechny chyby zmizely a také byla sjednána náprava. Dosazováním národních správců na živnosti jest věcí národních výborů. Musíme nyní dosazovat své lidi s přednostním právem tam, kde bude národní správa vyniknout a znovu dosazen. Bude se jednat při provádění zákona o přidělení konfiskátů také o sloučení a nebo rozdělení majetkových podstat. MNV navrhnou přidělení domků osídlovacím úřadu, tento návrh bude soudasně i rozhodnutím a bude schválen o přidělení živnosti a řemeslných provozů bude rozhodovat ONV, do vlastnictví bude předáno asi 40.000 přídělů a hlavní podmínkou pro přidělení bude, aby uchazeč i jeho manželka byli bezuhonnými. Živnosti odevzdá budoucím vlastníkům Fond národní obnovy. Způsob a výše uhrady budou stanoveny zákonem.

Živnosti a domky, které na návrh MNV a ONV se nepřidělí, ohlásí se vacím úřadu a ten na tyto majetky dosadí národního správce s tříměsíční garancí lhůtou a po této lhůtě se předá majetek do jeho vlastnictví. Podle vyhlášky č. 1587 se mohou pro naléhavé ukoly okresů, obcí a přidělitelů i drobné majetkové podstaty těmto avšak z padesáti procent roční výbory byly liknavé a nevyužily pro sebe této výhody. Mezi druhy a soukromými živnostníky zavládlo neúčelné potírání a prudký boj. Druhá va žádají o přidělení většího majetku pro zřízení prodejen. Přidělí se bude prováděti procentuelně podle počtu členů družstva a podle počtu živností. Přidělovým zákonem bude předáno do vlastnictví 200.000 rodinných domků a 45.000 živností. Konsumní družstva a veřejné instituce podaly 10.000 přihlášek. Vstupujeme do rozhodujícího stadia, neboť do týdne se bude pravděpočně již projednávat zákon UNS. Přidělová akce je mnohem komplikovanější a obtížnější, než-li v zemědělských usedlostech. Národní výbory budou prací zatíženi. Nutno vysvětliti všemu lidu v podobu, co naše strana pro osídlení vykonala, musíme jasně říci, že co slíbila, také splnila. Po pravdě se vede lidu a všem osídleným lépe, než kdy jindy. Pohraničí jest předvojem k socialismu. Jsou tam mnohem pokročilejší a majetkové poměry jsou vyrovnanější nežli ve vnitrozemí. Spolupráce s jinými stranami se musí usměrniti tak, aby partneři jiných stran nestáli vedle i tam, kde máme my většinu. Potřebujeme nové kádr pro práci ve straně a ty můžeme hledati mezi mladými bujnějšími a odvážnějšími lidmi. Očistě musíme jíti do hloubky, a v této otázce nesmí být kompromisu politických s jinými stranami. Utvrzujeme nadále všechny osídlenec ve věře, že všechno dobře zvládneme a že osídlení i přidělová akce se nám podaří.

Do diskuse se přihlásilo 22 delegátů. Soudrh Lulek sděluje, že v krnovské okrese nejsou ještě vesnice osídleny, mnoho je jich ještě prázdných a osídlení z Berounska dosud se nepřistěhovali, takže máme v některých obcích přímo katastrofální stav. Přidělová akce se zdrží vinou národních výborů a mnozí členové strany tuto akci neberou vážně. Někteří národní správci nevěří straně. Návrh na přidělení živností v prvé a druhé etapě podala jen naše strana. Nár. socialisté se vyjádřili, že přidělová akce nemá ceny.

S. Ing. Sýkora, předseda MNV Krnov, žádá, aby poslanci strany rozjeli se po kraji mezi lid, aby se snadněji mohla provésti tvrdá opatření a různá nařízení. Do Krnova se přistěhovalo 16.000 lidí, opravovalo se mnoho věcí avšak FNO nechce uznati úšty. Je nutno, aby se ponechal při provádění konfiskátů výrobní kapitál v živnostech.

S. Gořalík kritizuje poměry v odsunu Němců. Dřívější správní komise nadělalá z Němců rakouské antifašisty, jsou případy, že jejich dcery už mají špatná příslušnost a jejich rodiče zase ji nemají. Čestí lidé dostávají od těchto lidí plnou moc, aby vyjednávali o předání majetku, Opět do jejich vlastnictví.

S. Glomb, předseda ONV, mluví o přidělení bytových jednotek a vznáší obdiv jak bylo možné, že vyšší úřady povolily Krnovu pouze 8 interkonstrukci budov, z toho bude 5 budov pro ČSD. Není jasno, mají-li se prováděti opravy poškozených budov ve vlastní režii a nebo na účet FNO. Ohledně konfiskátů na okrese vypadá to tak, že ve městě jest 11.000 konfiskátů a na okrese 70.000 k spracování. Na tyto práce jsou pouze 1 právník a 1 pomocná kancelářská síla. Za pomoci úřednické brigády bylo dosud zpracováno pouze 11.000 případů. Pro ukončení akce musí nám pomoci Osídlovací úřad odborníky.

S. Zezula, mluví o kritickém stavu v zásobování palivem. V příštím týdnu pro naprostý nedostatek uhlí mají se zavřít školy. Příliv obyvatel jest takový, že spotřeba uhlí stouplá o 9.000 tun více. Přibýlo mnoho škol, úřadů i usedlíků. Mouka dodaná do okresu byla tak špatná, že po zjištění její kvality zakázali ji vydávati pro lidi a žádají, aby byla uvolněna pro výkrm dobytka.

S. Gilig z Opavy sděluje, že při stanovení počtu živností do první etapy se ukázalo, že pro okres opavský měla být ustanovena vyšší čísla. Vystavovaly se benevolentně živnostenské listy, novým lidem se vycházelo vstřícně, avšak starší národní správci již se ani do druhé etapy nedostanou. Revise v živnostech se prováděla dosti laicky, takže se stává, že aktivní a výnosné podniky se mají také zrušit. Mnoho národních správců bude odvoláno z domků a to již dnes zneklidňuje. Průmyslové podniky jsou odkázány na zahraniční trh, nemají dokončené budovy, ztrácíme milionové valuty, poněvadž budovy nejsou dosud opravené, aby je obce mohly dát firmám do provozu. Při rozdělování gumové obuvi města dostanou přídel, ale venkov ne.

S. Bajgar, bezpečnostní referent z Krnova, sděluje, že pastvinářská družstva dělají největší potíže při přidělování bytů 4.000 pensistům a mladým silám. Lidé, kteří nevidí žádnou pracovní činnost, vybrali si nejlepší domky. Obilí není ještě v obcích vymláčeno, NPF nabízí za výmlat odměnu, doporučuje, aby se dělili výmlatci na polovinu s obilím

S. Holuša upozorňuje na postup při rozdělování bytů. Byty se mají přidělovati podle počtu příslušníků rodin. Přebytkový nábytek má se nyní osídlelcům vzít, bylo by nemorální, kdybychom podporovali pohraniční barony. Apeluje, aby si mnozí i naši členové co nejdříve obsažovali výmaz trestů. Obce mají vybíratí najemné za propůjčení pian a přepychové kožichy a koberce mají být předány do dražby.

S. Vilč z Albrechtic sděluje, že si opravili a zařídili jeden dům pro učely a provoz elektrárny, avšak činí za opatření, aby tato budova byla převzata soudem.

S. Chromák upozorňuje, že v Krnově jsou dobré domy, je jen nutno, aby se nechaly opravit a poněvadž se tak má stát k tíži majitele podstaty každý se toho bojí.

S. Dr. Husek přednáší věcný dotaz, zdali by nebylo účelné zříditi užší porádní sbory odborníků mezi lidem je mnoho bezradnosti a není nikoho, kdo by lidu vysvětlil mnohé důležité věci.

S. Miček sdílí obavy, že když se dají do vlastnictví větší domy a vily do vlastnictví jednotlivcům, že budou žít z nájemného. V okrese se tvoří družstva, ZNV však odmítá tento národní správcovství. Dosazují se do podniků velkozemělníři, kteří mají již velkoobchody. Revisní sbory postupovaly s osobním zájmem, nepřihlíželo se k jejich odborné kvalifikaci mnoho národních správ nebylo revidováno vůbec obchodně a komerčně. Doporučuje, aby se ustavily odborné revisní sbory orgány.

S. Kubíček upozorňuje, že není zdravé, aby se dělaly na domácích ideální polovice, je nebezpečí, že by se mnoho lidí odstěhovalo do vnitrozemí. Je mnoho případů, že si osídlenci nábytek z vnitrozemí neodstěhovali ale že se jim poskytl také stěhovací příspěvek.

S. Ing. Janů reagoval na projevy v debatě a sdělil, že v pohraničí je 60.000 domků prázdných. Ž brizg

S. poslanec Svoboda v závěrečné řeči mluvil o různých nevyřešených dosud problémech a těžkostech v okresních našem pohraničnického území. Narážíme u NV na nedostatečnou znalost různých předpisů a nařízení a NV nevyužívají dosud platné pravomoci. Rozbírá obšírně návrh zákona o přidělení domků a živností, který se bude projednávat v nejbližších dnech v UNS.

S. Martiš apeluje na delegáty, aby neodkladně všude v důležitých obcích i městech přednesli návrhy na ustavení osídlovacích komisí při MNV a ONV, neboť jest nutno, aby tyto pomocné orgány spolupůsobily při praktickém provádění otázky osídlení, ukončení konfiskační akce a přidělování konfiskátů. Hlavně pro zájemce obytných domků a živností. Konference jasně ukázala, jaký byl průběh při přípravách pro přidělování řízení že ještě nefungují řádně v důležitých městech a obcích osídlovací komise, že výsledek práce jest neuspokojující, že jiné politické strany i hospodářské skupiny a společenstva nedostatečně se zapojují k společné práci.